

מראי מקומות - יומא

ל. (המשך)

בכל קידוש, כמבואר בזבחים כ, שאם קדש בכלי שרת בחוץ עבודתו פסולה, וודאי גם ביום הכפורים הדין כן. וכתב לחדש שדין קידוש ידים ורגלים שצריך הכהן גדול לעשותו ביום הכיפורים בין בגד לבגד חלוק ביסודו מדין קידוש ידים ורגלים שבכל השנה, וכפי שמשמע להלן (בב), שיש לימוד מיוחד לקידוש ידים ורגלים ליום הכיפורים. והביא ראייה משיטת רבי יונה בירושלמי דהביא שכל הקידושין צריכין להיות מקיתון של זהב חוץ מן הראשון, ועל כרחק הם חלוקים בדינם, שהקידוש הראשון הוא כקידוש כל השנה, ושאר קידושין הם דין אחר, ולכך היה הוה אמינא שיהיו בחוץ, והפסוק 'ורחץ במקום קדוש' מלמד שגם קידושין אלו בפנים.

וכן כתב בחידושי רבי אריה לייב (ח"ב, י"ב), והוסיף, שיש דין כהונה מיוחד ליום הכיפורים, וזהו הכהונה גדולה, שדין הכהונה ביום הכיפורים הוא דוקא בכהונה גדולה. ולפי זה הדין המיוחד של קידוש ידים ורגלים ביום הכיפורים הוא משום שכל דין הכהונה הוא דין מיוחד. וכתב שלפי זה יתכן שהקידוש צריך להיות דוקא ביום, שרק אז מתחיל דין הכהונה המיוחד של יום הכיפורים, עיין שם.

משום שעת היתר הבמות, שאין שם כניסה לעזרה, וצריך טבילה מחמת העבודה, וזהו אפילו לרבי יהודה שהטבילה היא משום סרך טבילה, לפי שגם בבמה יש חיוב מיתה לעובד בטומאה, ולכן תקנו טבילה להזכירו. ב. משום פרה אדומה, שעבודתה בחוץ, וצריכה טבילה רק משום עבודה, ולא משום עזרה.

והמרומי שדה ביאר, שנקט עבודה, לפי שהיה הוה אמינא שדוקא סתם כניסה טעונה טבילה לפי שישראלים אינם רגילים כל כך להיזהר בטומאה, אבל לצורך עבודה, שהיא דוקא לכהנים, הוה אמינא שלא גזרו להצריך טבילה, והשמיעונו שגם כהנים הנכנסים לצורך עבודה צריכים לטבול קודם הכניסה.

ז. חמש טבילות ועשרה קידושין

כתב הרמב"ם (עבודת יו"כ ב', ג') שכל הטבילות וקידושין היו במקדש שנאמר 'ורחץ את בשרו במקום קדוש'. והקשה הגרי"ז (בספרו על הרמב"ם שם, ובקוני' על יומא עמ' 30), מדוע צריך פסוק ביום הכפורים לבאר הדין של קידוש, והרי כך הוא הדין

ל:

אפילו הם טהורים, ודאי צריכים לטבול, וכדין המשנה. והביא ראייה ממה ששאלו את בן זומא טבילה זו למה, הרי שהיה ברור להם בתקנה קדומה שצריך טבילה, ולכך לא שאלו אלא מה הטעם. עוד הביא ראייה ממה שאמרו בגמרא לימא רבנן כבן זומא, וביאר רש"י שלא מועיל טבילה מבערב לכל אדם, ואם כן התיירוץ הוא שבשאר כל אדם מועילה טבילה מבערב, אבל לא לפסוק לגמרי מטבילה.

ובמרומי שדה פירש הסוגיא על דרך הריטב"א שחכמים דרבי יהודה סוברים שאף בלא טבילה כלל יכול לכוון לעזרה, אלא שביאר שאין זה חולק על המשנה, אלא שלדעתם דין המשנה הוא דוקא לעבודה, וטעם הטבילה הוא כדי שיזכור הטומאה שיש לו עליו, אבל כשאין לו עבודה אין צריך טבילה לטהורים, וע"ש מה שיישב בזה שיטת הרמב"ם.

א. לבן זומא קאי בעשה

כתב רעק"א שיש להוכיח מכאן, שמה שאמרו אין מזהירין מן הדין, זהו דוקא באזהרה, אבל לגבי עשה לומדים מקל חומה, וכן הביא מהשיח יצחק.

ב. הא דטביל על דעת ביאת מקדש

כתב החזון איש (נגעים י"ב, ב'), שאפילו אם כבר טבל לקדש, אינו מועיל, וצריך טבילה מיוחדת לשם ביאת מקדש.

ג. כל אדם לא דיישי בטומאה

כתב הריטב"א, שכוונת הגמרא שכיון שהם טהורים אינם צריכים טבילה, והם חולקים על דין המשנה שאין אדם טהור נכנס לעזרה עד שיטבול. ובלקוטי הלכות (בזבח תודה כאן) לא פירש כן, אלא שכל הנדון הוא רק כשטבל מבערב, שאז מחלקים בין מצורע לבין שאר בני אדם, אבל שאר בני אדם,